

Teknisk budget 2023 - 2026

22/320 Åben Sag

Sagsgang

ØK

Sagsfremstilling

I denne sag behandles det tekniske budget, og der tages stilling til, om Norddjurs Kommune skal ansøge om at få tilskud til at sætte skatten ned.

Det tekniske budget danner grundlag for de politiske forhandlinger og er behandlet i direktionen. Det tekniske budget fremlægges for Kommunalbestyrelsen på et orienteringsmøde den 16. august, hvor Hovedudvalget også er inviteret til at deltage.

Fagudvalgene har som optakt til budgetforhandlingerne om budget 2023-2026 haft budgetdrøftelser i april, og fået forelagt en række budgetanalyser og nøgletal på relevante områder i maj og juni. I juni har fagudvalgene behandlet tekniske korrektioner og mængderegulering på eget område.

Regeringen og KL har i år indgået en relativ stram økonomiaftale med et lavt anlægsniveau og servicerammen er alene hævet svarende til stigningen pga. demografi. Samtidig er bloktilskuddet reduceret markant siden sidste års budgetlægning. Det skyldes at kommunerne modtager et lavere beløb til at dække udgifterne til forsørgelse.

Det afspejler sig i det tekniske budget, som viser en grundlæggende ubalance i alle år i den kommende budgetperiode. Det betyder, at kommunens indtægter i det enkelte år ikke kan dække udgifterne til drift, anlæg og afdrag på lån. Der skal derfor arbejdes med en langsigtet tilpasning af kommunens udgifter for at skabe strukturel balance i budgetårene. Ubalancen er 33 mio. kr. i 2023 stigende til 65 mio. kr. i 2026.

I 2023 har landets kommuner i økonomiaftalen fået en lavere anlægsramme end i de seneste år. KL har udmeldt en vejledende anlægsramme for Norddjurs Kommune på 95 mio. kr. i 2023.

Anlægsudgifterne i det tekniske budget er på 153 mio. kr. og skal derfor reduceres til 95 mio. kr.

Med denne reduktion af anlægsudgifterne vil ubalancen i 2023 vendes til et lille strukturelt

overskud i 2023. Set i lyset af den strukturelle ubalance i de efterfølgende år, bør man være varsom med at anvende dette midlertidige overskud på varige driftsudgifter.

Budgetbalancen for det tekniske budget for 2023 og overslagsårene 2024-2026 er vedlagt som bilag.

Hovedtallene i det tekniske budget fremgår af nedenstående budgetbalance:

Budgetbalance mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Indtægter	-2.886,3	-2.955,2	-3.031,4	-3.101,7
Driftsområdet incl. renter	2.753,9	2.872,6	2.976,9	3.081,4
Resultat af ordinær drift	-132,4	-82,6	-54,5	-20,3
Anlægsudgifter	153,0	107,9	59,9	59,9
Anlægsindtægter	-36,0	-31,8	-22,6	-22,6
Afdrag	48,0	46,1	47,1	48,1
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	32,6	39,6	29,9	65,1
Øvrige finansforskydninger (udlån)	4,0	-20,9	-0,0	-0,0
Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)	36,6	18,7	29,9	65,1
Kassebeholdning gennemsnit	293	263	235	187

-=indtægt/indbetaling/overskud, +=udgift/udbetaling/underskud

Det er vedtaget i målsætningerne i den økonomiske politik, at der skal være strukturel balance i budget og regnskab. I tabellen ovenfor ses, at der er et strukturelt underskud i alle budgetår stigende til 65 mio. kr. i 2026. Hvis der ikke skabes balance vil det medføre, at den gennemsnitlige kassebeholdning reduceres fra 293 mio. kr. i 2023 til 187 mio. kr. i 2026.

Beregningen af indtægterne i overslagsårene baserer sig på de kendte forventninger, der pt. er til konjunkturer og vedtaget lovgivning. Men der tages samtidig forbehold for at der kan komme ændringer i overslagsårene og fremtidige økonomiaftaler. Jo længere tidsperspektiv der er i prognoserne desto højere usikkerhed er der i både opadgående og nedadgående retning.

Der er udarbejdet et notat der, med udgangspunkt i den økonomiske politik, beskriver de økonomiske rammer og særlige opmærksomhedspunkter i forhold til det tekniske budget. Nogle af konklusionerne er opsummeret herunder:

- Anlægsudgifterne er for lave i 2025 og 2026 i forhold til den økonomiske målsætning på 100 mio. kr. Hvis anlægsudgifterne var 100 mio. kr. i 2025 og 2026, ville det strukturelle underskud være højere, henholdsvis 70 og 105 mio. kr.
- Kommunen modtager et stort tilskud for faldende befolkningstal. Tilskuddet forventes at udgøre mellem 79 og 97 mio. kr. i budgetperioden. Der er stor usikkerhed om størrelsen på tilskuddet i 2025 og endnu større usikkerhed i 2026. Det budgetterede tilskud i 2026 er cirka 25 mio. kr. større, end det kan forventes i et normalt år ved den nuværende befolkningsnedgang. Det skyldes at kommunen i budgetperioden fortsat modtager tilskud for faldet i befolkningstallet i 2018 og 2019 på over 1.100 borgere i alt.
- I 2027 modtager kommunen ikke længere tilskud for skattenedsættelsen i 2022. Tilskuddet udgør 9,4 mio. kr. i 2026.

Service ramme

Norddjurs Kommune har fået udmeldt en vejledende service ramme på 1.922,3 mio. kr. Serviceudgifterne i det tekniske budget ligger ca. 8 mio. kr. under den vejledende ramme. Men som nævnt ovenfor skal man være varsom med at anvende yderligere udgifter til drift, da der skal ske en tilpasning af udgifterne i budgetperioden for at få balance. Det skal desuden bemærkes, at der i det tekniske budget ikke er indregnet en eventuel bevilling til dækning af stigende udgifter på socialområdet og til kollektiv trafik.

Ændringer siden budgetaftalen for 2022

Der har været ændringer på indtægter og udgifter i 2023 siden budgettet sidste år blev vedtaget. Der er bevægelser både på indtægter og udgifter i opadgående og nedadgående retning. I tabellen nedenfor vises forskellen mellem budgetoverslagsåret for 2023, der blev vedtaget i budget 2022, og det tekniske budget 2023 der nu lægges frem. Der er nedenfor nævnt nogle af hovedforklaringerne på forskellen.

	2023 i B2022	Teknisk budget 2023	Forskel*
Indtægter	-2.878,3	-2.886,3	-8,0

Driftsområdet incl. renter	2.719,9	2.753,9	34,1
Resultat af ordinær drift	-158,3	-132,4	26,1
Anlægsudgifter	153,0	153,0	0,0
Anlægsindtægter	-36,0	-36,0	0,0
Afdrag	47,8	48,0	0,2
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	6,5	32,6	26,1
Finansforskydninger	4,0	4,0	0,0
<i>Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)</i>	<i>10,5</i>	<i>36,6</i>	<i>26,1</i>

-=indtægt/indbetaling/overskud, +=udgift/udbetaling/underskud

Grundet den høje inflation, er både indtægter og driftsudgifter fremskrevet med et højere pris- og lønskøn end forventet sidste år.

Norddjurs Kommune modtager mindre i bloktilskud i 2023, end der fremgik af økonomiaftalen sidste år. Det skyldes at kommunerne modtager et lavere beløb til at dække udgifterne til forsørgelse. For Norddjurs betyder det, at indtægterne er cirka 60 mio. kr. mindre. I 2022 er der en tilsvarende reduktion, hvor Norddjurs Kommune skal betale 46 mio. kr. tilbage i midtvejsreguleringen af bloktilskuddet.

Kommunen modtager i 2023 cirka 14 mio. kr. ekstra i selskabsskat som følge af en regulering af et tidligere skatteår. Kommunen betaler 50 % til udligningsordningen vedrørende selskabsskat, og dermed stiger indtægterne med cirka 7 mio. kr. i 2023 som følge af reguleringen.

Driften er i 2023 reduceret med et effektiviseringsbidrag på 0,55 pct. af serviceudgifterne. Dette svarer til at der er trukket 10,1 mio. kr. ud af servicerammen. Effektiviseringsprocenten blev godkendt i forbindelse med vedtagelse af budgetproceduren.

Samtidig er der indarbejdet en forhøjelse på samlet 14 mio. kr., som vedrører tekniske korrektioner, mængdereguleringer og lov- og cirkulæreændringer. I denne sag indstilles det, at korrektionerne godkendes. Der er vedlagt en oversigt og beskrivelser af alle de indarbejdede korrektioner. Eksempler på tekniske korrektioner er blandt andet, at puljerne til arbejdsskader og barselsudligning hæves med 1 mio. kr. hver grundet stigende udgifter. Arbejdsmarkedsudvalget er primært justeret

på baggrund af ændret skøn for forsikrede ledige og seniorpension. Børne- og Ungdomsudvalget bliver justeret for overflytningen af IT-anskaffelser fra anlæg til drift, og rammen i overslagsårene justeres for effekten af indførelsen af minimumsnormeringer på daginstitutionsområdet. Voksen- og Plejeudvalget justeres i forbindelse med overgangen til et nyt omsorgssystem.

I det tekniske budget er der i lighed med tidligere år indarbejdet en række puljer. Puljerne til værn om servicerammen udgør 13 mio. kr., puljen til administrative ændringer udgør 5 mio. kr., og puljen til brug af overførsler udgør 5 mio. kr. Puljernes størrelse er vedtaget i budgetproceduren for 2023-2026. Puljerne øger driftsudgifterne med 10 mio. kr.

Forudsætninger

I lighed med de seneste år, er der i det tekniske budget lagt en negativ indtægtpulje ind på 10 mio. kr. i alle år til at imødegå en eventuel midtvejsregulering af bloktilskuddet. I 2022 skal der tilbagebetales 46 mio. kr. i midtvejsreguleringen.

I lighed med tidligere år er der i det tekniske budget ikke indregnet en eventuel indtægt fra tilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. I 2022 modtager Norddjurs Kommune 12 mio. kr. fra puljen. Der er også søgt om tilskud fra puljen i år og der forventes svar på ansøgningen i slutningen af august. Borgmesteren og kommunaldirektøren har anmodet om et møde med Indenrigs- og boligministeren for at drøfte de særlige vilkår, som Norddjurs Kommune har.

Budgetterne for renteudgifter, renteindtægter, afdrag og forskydninger i udlån er beregnet på ny til det tekniske budget. Der har i de seneste 3 budgetår været afdraget ekstraordinært på de ordinære lån med deraf følgende lavere afdrag.

Ansøgning om puljer til skattenedsættelse

Kommunen kan søge om tilskud til skattenedsættelse. Der er nedsat en pulje ved lov i forbindelse med udligningsreformen og en anden pulje er aftalt som en del af økonomiaftalen for 2023.

Tilskuddene følger en trappemodell. Der skal i denne sag tages stilling til, hvorvidt der ønskes indsendt ansøgninger til puljerne. Betingelser og økonomiske konsekvenser er beskrevet i bilaget.

Hvis kommunen sætter skatten ned med tilskud i 2023, vil kommunen blive delvist kompenseret i en årrække. Provenutabet fra 2028 er på cirka 12 mio. kr. ved en nedsættelse af skatten med 0,2 procentpoint til 25,9 %. Der vil derfor skulle ske en yderligere tilpasning af udgifterne, hvis skatten sættes ned med tilskud.

Kommunen modtager tilskud frem til 2026 fra puljen fra udligningsreformen, som følge af at kommunen i budget 2022 satte skatten ned fra 26,3% til 26,1%. Tilskuddet aftrappes årligt. I 2026 er tilskuddet på cirka 9 mio. kr. I 2027 modtager kommunen ikke længere tilskud.

Der har forud for behandlingen på økonomiudvalget været en drøftelse på et gruppeformandsmøde den 15. august.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte målsætninger i den gældende økonomiske politik. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsramme, afvikling af gæld samt årlig effektivisering.

Økonomiske konsekvenser

Se ovenfor.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at:

1. økonomiudvalget gennemgår og godkender de tekniske korrektioner, mængdeudviklingsforslag og ændringer på baggrund af lov- og cirkulæreprgrammet.
2. det drøftes om der skal ansøges om tilskud til skattenedsættelse
3. det tekniske budget og budgetbalancen drøftes og godkendes.

Bilag:

1 -	Åben	Teknisk budget 2023 - 2026 pr. 10.08	(109691/22)	(H)
3339780				
2 -	Åben	Følsomhedsanalyse og opmærksomhedspunkter til	(109696/22)	(H)
3339787		budget 2023-2026		

3 - 3332348	Åben	Borgmesterbrev vedr. rammerne for at justere skatten i budget 2023	(103801/22)	(H)
4 - 3337966	Åben	Økonomiske konsekvenser ved en skattenedsættelse i 2023	(108123/22)	(H)
5 - 3324441	Åben	Generelle bemærkninger 2023 - 2026	(97504/22)	(H)
6 - 3332808	Åben	Kommunalbestyrelsesbeslutninger budget 2023-2026	(104130/22)	(H)
7 - 3337982	Åben	Tekniske korrektioner - samlet	(108137/22)	(H)
8 - 3338170	Åben	Mængdereguleringer budget 2023-2026 samlet	(108313/22)	(H)
9 - 3338171	Åben	Lov- og cirkulære budget 2023-2026 - samlet	(108314/22)	(H)